

AŞI HAFTASI BASIN BİLGİ NOTU

26 Nisan-2 Mayıs 2021

Her yıl Nisan ayının son haftasında kutlanan Aşı Haftasının amacı, her yaştan insanı hastalıklara karşı korumak için aşılamayı teşvik etmektir. Aşılama her yıl milyonlarca insanın hayatını kurtaran en başarılı, etkili ve düşük maliyetli sağlık müdahalelerinden birisidir. Ancak bugün hala dünyada yaklaşık 20 milyon aşılanmamış veya eksik aşıli çocuk bulunmaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından bu senenin temaları, özellikle de içinde bulunduğumuz COVID-19 pandemisine vurgu yapmak amacıyla, **“Aşılar Bizi Yakınlaştırır”** ve **“Yeni Aşılar Yeni Umutlar!”** olarak belirlenmiştir. Her ebeveyn den toplumun tamamına, sağlık çalışanlarından görevleri gereği aşı gereksinimi olan bireylere kadar, dünyanın her bölgesindeki aşının gücüne inanan kahramanlar anılacaktır.

İnsanlık tarihinde büyük salgınlara ve ölümlere yol açan pek çok hastalık günümüzde aşılanmanın bir zaferi ve aşının gücü olarak artık görülmemektedir. Örneğin çiçek hastalığı 1977 yılından itibaren aşılama sayesinde tamamen yok edilmiş, hastalık etkeninin yok edilmesi üzerine 1987 yılında çiçek aşısı uygulamalarına ihtiyaç kalmadığından aşılaması tüm dünyada durdurulmuştur.

Yine çok önemli bir çocukluk çağı bulaşıcı hastalığı olan poliomiyelit (çocuk felci) hastalığına karşı dünya genelinde yaygın aşılama çalışmaları yapılmış ve hastalık yok edilme aşamasına gelmiştir. Ülkemizde son polio vakası 26 Kasım 1998 tarihinde görülmüş, daha sonraki yıllarda poliomiyelit vakası tespit edilmemiştir. Ülkemizin de içinde bulunduğu Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölgesi 21 Haziran 2002’de Poliodan Arındırılmış Bölge Sertifikası almıştır.

Maternal-Neonatal Tetanoz (MNT) Eliminasyonu Programı, 1994 yılında başlatılmış; Nisan 2009’dan bu yana Türkiye yenidoğan tetanozunu elimine etmiş ülkeler arasına girmiştir.

Ülkemizde, 1981 yılında Genişletilmiş Bağışıklama Programı başlatılmış olup program kapsamında çocukluk çağı aşılama takvimimizde 13 hastalığa (boğmaca, difteri, tetanoz, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, verem, çocuk felci, suçiçeği, hepatit A, hepatit B ile S. pneumoniae ve H.influenzae tip b’ye bağlı invaziv hastalıklar karşı aşı uygulaması yapılmaktadır. Ülkemizdeki tüm çocuklarımıza ve risk grubunda olan erişkinlere ücretsiz olarak uygulanmaktadır. Aşılama takvimini tamamlayan bir çocuk; difteri, boğmaca, tetanoz, çocuk felci, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, suçiçeği ve aşı ile önlenabilen hastalıklarla oluşan karaciğer iltihabı, karaciğer yetmezliği, siroz ve karaciğer kanserinden, yaygın verem hastalığından, menenjitten, zatürreden, orta kulak iltihabından ve tüm bu hastalıklar sonucu oluşabilecek sakatlık ve ölümlerden korunmaktadır.

Ülkemizde uygulanmakta olan bebeklik ve çocukluk dönemi aşı takvimi, Bağışıklama Bilimsel Danışma Kurulu’nun tavsiyeleri doğrultusunda ve dünyadaki bilimsel gelişmeler takip edilerek oluşturulmaktadır.

Ulaştığımız yüksek aşılama oranları ile birlikte aşılama programımızda yer alan tüm aşı ile önlenbilir hastalıklarda önemli düşüşler sağlanmıştır. Örneğin Ülkemizde, 2002 yılından bu

yana yürütölmekte olan kızamık eliminasyon programı kapsamında gerçekleştirilen yoğun aşılama çalışmaları ile kızamık vaka sayılarında önemli bir azalma kaydedilmiştir. Ancak, halen dünyada kızamık virüsü dolaşımı devam etmektedir. 2009 yılından itibaren de özellikle de Doğu Avrupa'dan başlayarak Batı Avrupa ölkelerine sirayet eden büyük kızamık salgınları yaşanmış ve halen yaşanmaktadır. Bu nedenle, virüs dolaşımının devamlılığında rol oynayabilecek olan aşısız veya eksik aşıli tüm çocukların kızamık içeren aşı ile aşılanmaları son derece önemlidir.

Çocuk felci hastalığı ise 20 yıldır Ölkemizde görölmemektedir.

Yine, ölkemizde olduğu gibi dünyadaki pek çok ölkede uzun yıllardır sürdürölen aşılama programları ile difteri hastalığı da görölmemektedir. Ölkemizde son difteri vakasının göröldüğü 2011 yılından bu yana difteri görölmemektedir. 1990'ların başında Rusya'da ve Doğu Avrupa'da ortaya çıkan salgınların ardından, son zamanlarda bazı Güneydoğu Asya ölkelerinde (Hindistan, Endonezya, Malezya, Bangladeş) ve Güney Amerika bölgesindeki bazı ölkelerde (Haiti, Venezuela, Kolombiya) difteri hastalığı ve hastalığa bağılı ölümler görölmektedir. Hastalık özellikle beş yaş altı aşısız çocuklarda ve eksik aşıli bireylerde ölümlerle sonuçlanabilmektedir.

Ölkemizde her yıl yaklaşık 1.200.000 bebeğe aşı uygulaması başlatılmaktadır. Ölkemizde uygulanan aşilar, DSÖ tarafından onaylanan İyi Üretim Prosedürleri kurallarına uygun üretilmiş ve uluslararası referans laboratuvarlarında test edilmiş aşilardır. Ayrıca, aşilar teslim alınıp kullanıma sunulmadan önce Ulusal Referans Laboratuvarlarımızda da test edilerek uygunluğu kanıtlanmaktadır. Aşilar üretim aşamasından başlayıp aşılanacak kişiyeye ulaştırılana kadar tüm sağık kuruluşlarında soğuk zincir kuralları ve elektronik takip sistemi içerisinde uygun ısı aralığında korunmaktadır. Aşı buzdolapları ve soğuk hava depolarının ısıları elektronik ortamda anlık olarak takip edilmekte ve soğuk zincir kırılmaları engellenmektedir.

Son yıllarda, dünyada toplumlar arasında ortaya çıkan bebeklik ve çocukluk çağı aşilarını reddetme; dini, politik veya coğrafi gerekçelerden bağımsız olarak, giderek artmaktadır. Aşılanmamış veya eksik aşıli kişiler nedeniyle; küresel dolaşımın artması, göçler, savaşlar vb. sonucu, aşı ile önleneyen bulaşıcı hastalıkların görölme riskinin yükselmektedir. Dünya Sağık Örgütü 2019 yılı için öngördüğü on küresel sağık tehdidinden birisinin "aşı reddi/tereddütü" olduğunu bildirmektedir. Bu kapsamda tüm dünyada çeşitli adımlar atılmakta ve önlemler alınmaktadır.

İçerisinde bulunduğumuz zorlu süreç, "Aşilara Umut Bağılama"nın ne kadar önemli olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur. Covid-19 pandemisinin de eninde sonunda aşilar sayesinde üstesinden gelinecektir.

Sonuç olarak;

Aşılama hizmetleri her çocuğun hakkıdır, yüksek aşılama oranlarına ulaşmak başta birinci basamak sağık hizmetleri ve güçlü sağık uygulamalarını gerektirir. Rutin aşılama hizmetleri yaşamın başlangıcında sağık hizmetlerine erişim için en erken temas noktasıdır ve her çocuğa hayatının en erken döneminden yaşlanıncaya kadar sağıklı bir yaşam şansı sunar.

Bu vesileyle; geleceğimizin teminatı çocuklarımızın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı bayramını kutlar, sağıklı bir dünya için sadece ölkemiz çocuklarının değil, tüm dünya çocuklarının aşılanma ve sağık hakkını bir kez daha hatırlatmak isteriz.

Aşılama ebeveynlerin bir sorumluluğudur ve çocukların ise hakkıdır. Çocuklarını aşılatarak hastalıklardan koruyan ve kendileri de aşılanarak başta COVID-19 olmak üzere çeşitli hastalıklardan korunan aşı kahramanı tüm ailelerimize ve aşılama çalışmalarında görev yapan aşı kahramanı sağık çalışanlarımıza teşekkür eder, şükranlarımızı sunarız.

“Aşı Her Çocuğun Hakkıdır.”

“Sağlık, Aşıyla Koruma Altında”

“Her Şeyin Başı Sağlık, Sağlığın Başı Aşı”

“Aşılanın, Önleyin, Korunun”

“Aşılı Çocuk, Sağlıklı Çocuk”

“Sağlık Aşıyoruz”

“Her Yaşın Bir Aşısı Var”

“ Sağlığa Aşılanın”

“Aşı Bireysel Hak ve Ortak Sorumluluktur”

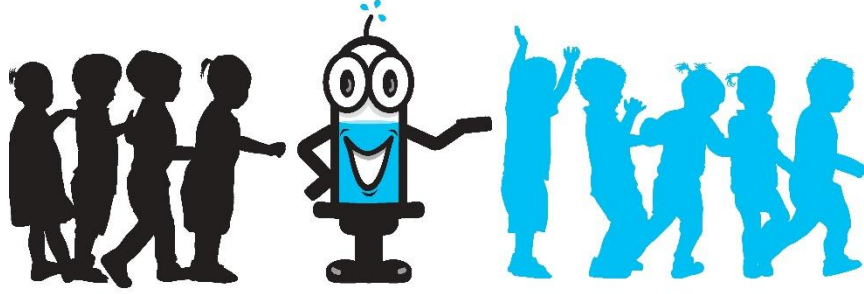
“Kendini ve Etrafındakileri Korumak İçin Aşılan”

“Aşı Hayatı Korur”

“Aşılar İşe Yarıyor”

“Yeni Aşılar Yeni Umutlar”

“Aşılar Bizi Yakınlaştırır”

**Sağlık,
Aşıyla
Koruma
Altında**

#AşılarişeYarıyor

#AşıGüvenlidir

#AşıSağlıktır

#AşıKorur

#AşıHaktır